

Drentse Onderwijs- monitor

Feitenbladen

Gemeente
Emmen

Kern-
cijfers uit
de periode
2011-2016

Onlangs verscheen de 11de editie van de Drentse Onderwijsmonitor. Dit rapport brengt de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen in beeld. Van basisschool tot en met de universiteit. Met de jaarlijkse rapportage kunnen trends en ontwikkelingen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder.

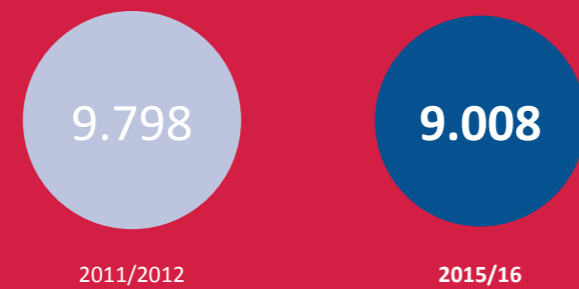
In dit aanvullend feitenboekje zijn cijfers voor het schooljaar 2015-2016 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de Vereniging van Drentse Gemeenten en de Provincie Drenthe. Zij hopen dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente Emmen

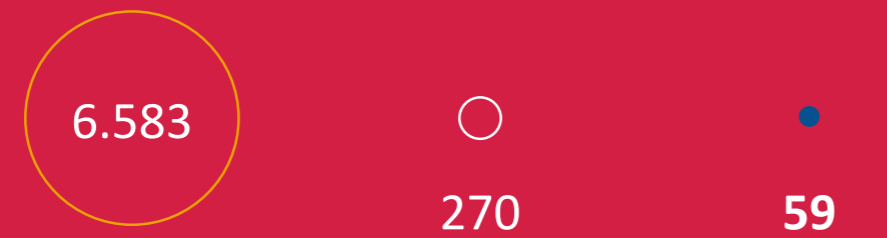
De gemeente Emmen heeft 59 basisscholen. Minder dan een aantal jaren geleden; in 2011/12 waren er nog 66 scholen. Gemiddeld heeft een school in Emmen 153 leerlingen (vorig jaar: 148). De gemiddelde schoolgrootte is hiermee iets lager dan gemiddeld in Drenthe (157) en Nederland (157).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2011/12 met 8% afgenomen. Dit is vrijwel gelijk aan de daling in de hele provincie (-9%). Prognoses van de Provincie Drenthe (maart 2015) voorspellen een verdere afname tot ongeveer 8.660 leerlingen in 2020; t.o.v. de oktobertellingen in 2014 een daling van 4%.

Aantal leerlingen op basisscholen in Emmen op 1 oktober

Aantal basisscholen op 1 oktober

Gemiddeld aantal leerlingen per basisschool op 1 oktober

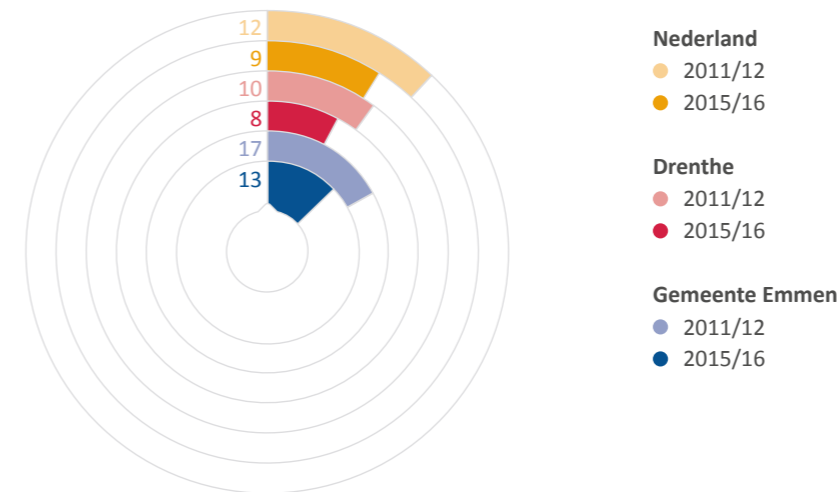
Bron: DUO, provincie Drenthe, 2015/2016. Nederland, Drenthe, Gemeente Emmen

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen lagere schooladviezen. Dit blijkt ook uit de Drentse Onderwijsmonitor 2016. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het gewicht dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente Emmen heeft een hoger percentage gewichtenleerlingen (13%) dan Drenthe in zijn geheel (8%). Het percentage neemt, in lijn met de landelijke trend, de laatste jaren af.

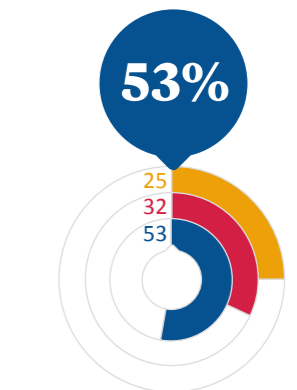
Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een impulsgebied is gevestigd. Een impulsgebied is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. Emmen wijkt daar in negatieve zin vanaf met 31 basisscholen in een impulsgebied (53%).

Percentage gewichtenleerlingen

Bron: DUO, 2016

Percentage basisscholen in impulsgebied

Bron: DUO, 2016

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband PO2202, waaronder ook Emmen valt, 0,9% (landelijk 1,6%) en daarmee gelijk aan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is iets lager dan vorig jaar, namelijk 2,4% (landelijk ook 2,4%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

Nederland		2014/15	2015/16
sbao ²	2,5%	▲	▼ 2,4%
so ³	1,6%	■	■ 1,6%

PO2202 Emmen e.o. ¹		2014/15	2015/16
sbao	2,6%	▲	▼ 2,4%
so	0,9%	▲	■ 0,9%

¹ Emmen, Borger-Odoorn, ² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

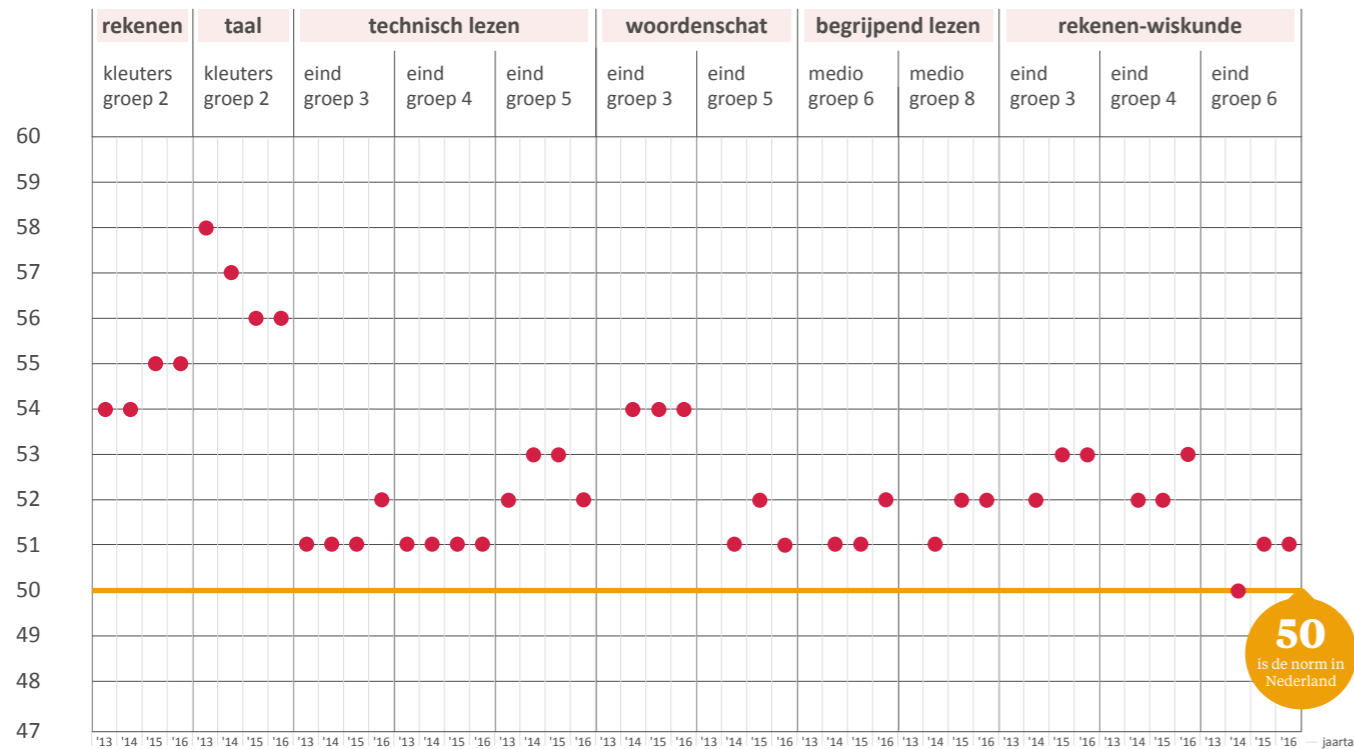
Bron: DUO/website Passend Onderwijs, 2016

Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

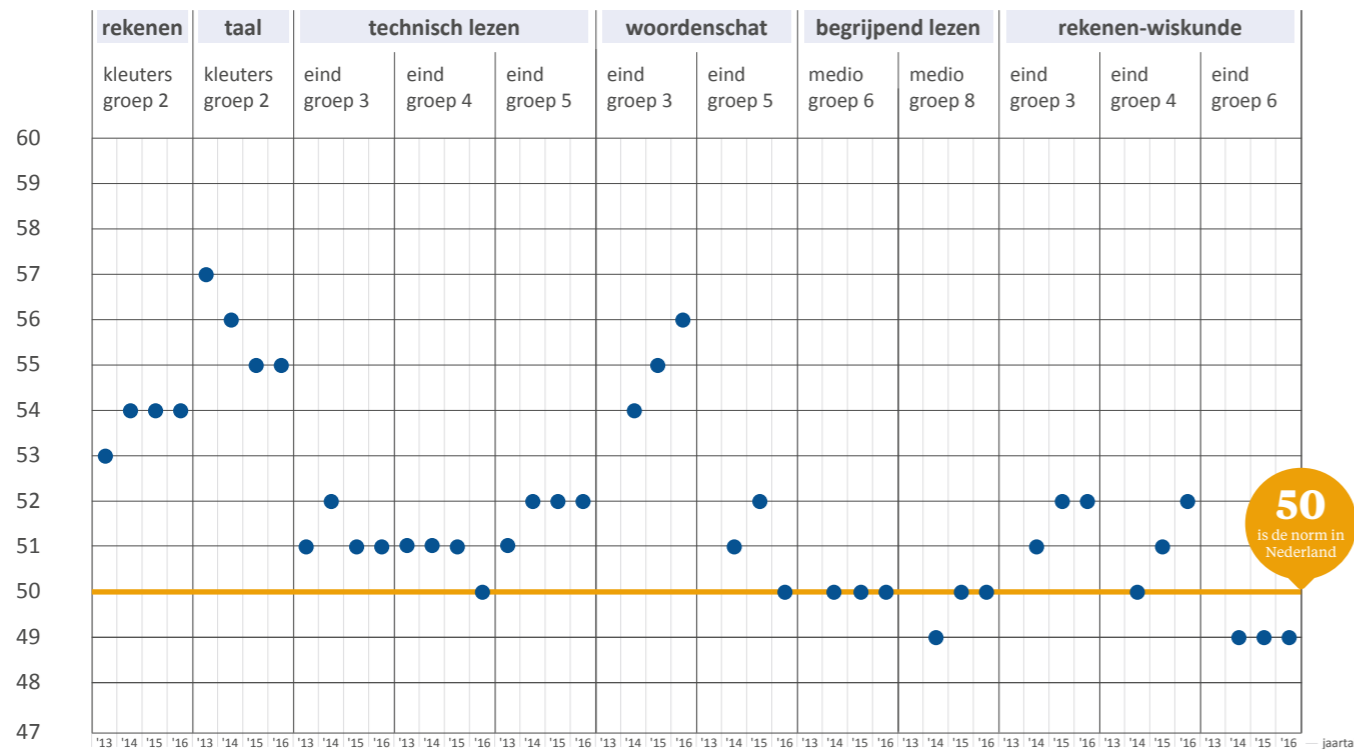
Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. In Drenthe zijn in schooljaar 2015-16 35 schoolbesturen voor primair onderwijs. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 92% in 2015/16. De gemeente Emmen heeft een deelnamepercentage van 93%.

Citotoetsen: de resultaten van 2013 - 2016

● Drenthe

● Gemeente Emmen

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetsservice/CMO STAMM, 2013-2016

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Rekenprestaties

Groep 6 scoort op de rekentoetsen al een aantal jaren net onder de norm. De groepen 3 en 4 scoren boven de norm. Groep 4 heeft zich iets verbeterd ten opzichte van het vorige jaar. De scores zijn in alle groepen (iets) lager dan het provinciale gemiddelde.

Technisch lezen

Het technische lezen is in alle groepen op (groep 4) of boven de landelijke norm. Groep 5 evenaart het provinciale gemiddelde, de overige groepen blijven daar iets onder.

Het schooladvies in groep 8

Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **39% van de leerlingen in de gemeente Emmen kreeg in 2016 een havo-advies of hoger. Dat is iets minder dan gemiddeld in Drenthe.** Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

Bron: DUO, 2016, bewerking CMO STAMM

Begrijpend lezen

Net als vorig jaar zijn de scores voor begrijpend lezen in groepen 6 en 8 precies op de norm. In beide groepen zijn de scores onder het Drents gemiddelde.

Woordenschat

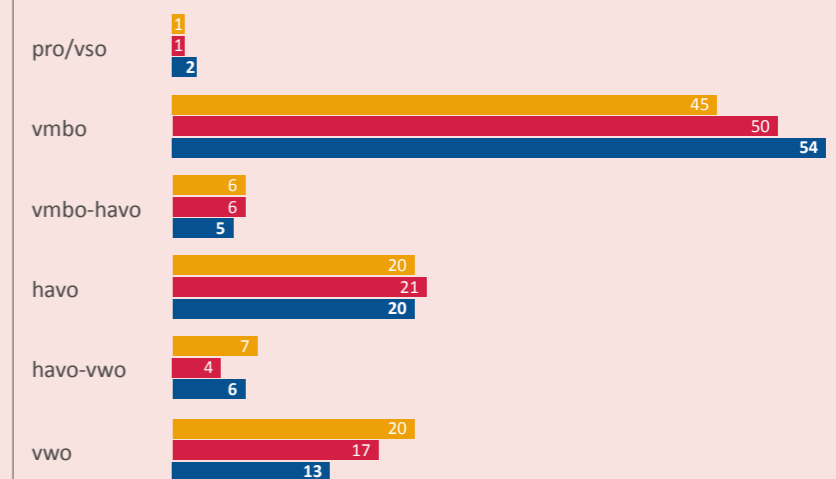
Groep 3 verbetert zich jaarlijks op woordenschat, de score is in 2016 ruim boven de norm en boven het provinciale gemiddelde. Groep 5 heeft een lager score dan vorig jaar, net op de norm en iets onder het provinciale gemiddelde.

Rekenen en taal voor kleuters

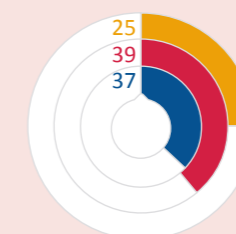
De kleuters uit Emmen scoren, wat rekenen en taal betreft, al jaren boven de gestelde norm. De scores zijn zowel voor rekenen als voor taal iets lager dan gemiddeld in de provincie.

De leerlingen uit Emmen doen het (evenals vorige jaren) op veel onderdelen net iets minder goed dan gemiddeld in de provincie. Voor rekenen-wiskunde in groep 6 wordt in 2016 evenals eerdere jaren net onder de landelijke norm gescoord.

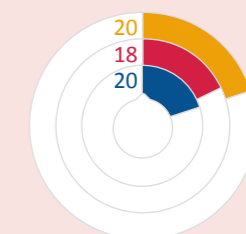
Schooladviezen 2016 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

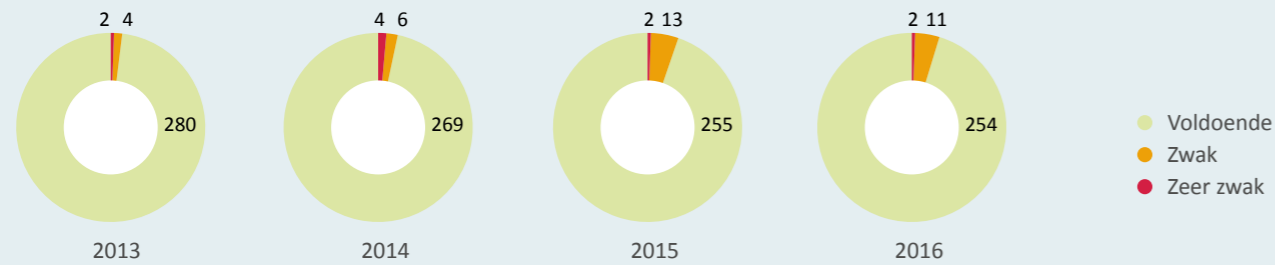
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente Emmen

Kwaliteit van het onderwijs: de toezichtarrangementen

Op basis van kwaliteitsnormen bepaalt de Inspectie van het Onderwijs welke scholen een aangepast toezicht krijgen. De situatie in Drenthe vanaf 1 september 2013:

Aantal zwakke en zeer zwakke scholen

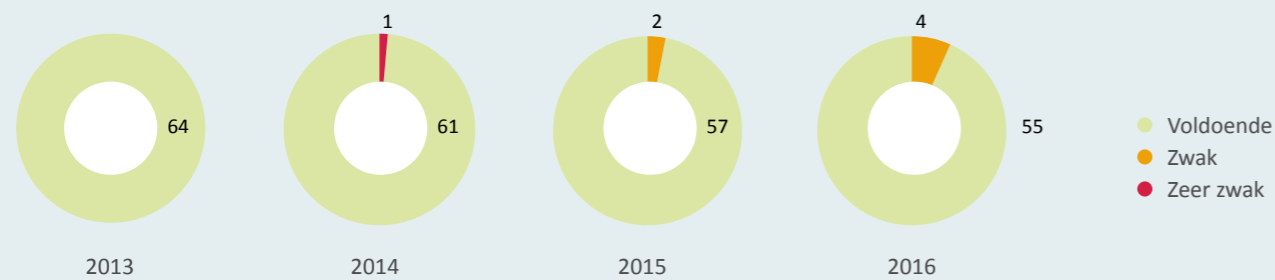
Drenthe

Eind 2016 zijn er binnen de gemeente Emmen 4 scholen met het predicaat 'zwak'. Dit zijn 2 meer dan vorig jaar. Bij (zeer) zwakke scholen zijn de eind-opbrengsten en het onderwijsleerproces op cruciale onderdelen onvoldoende.

In 2009 waren er 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Het streven om in 2014 geen (zeer) zwakke scholen meer te hebben is niet gehaald. Na jaren van afname, was er vanaf 2014 weer een toename, die in 2016 weer wat is afgezwakt.

Gemeente Emmen

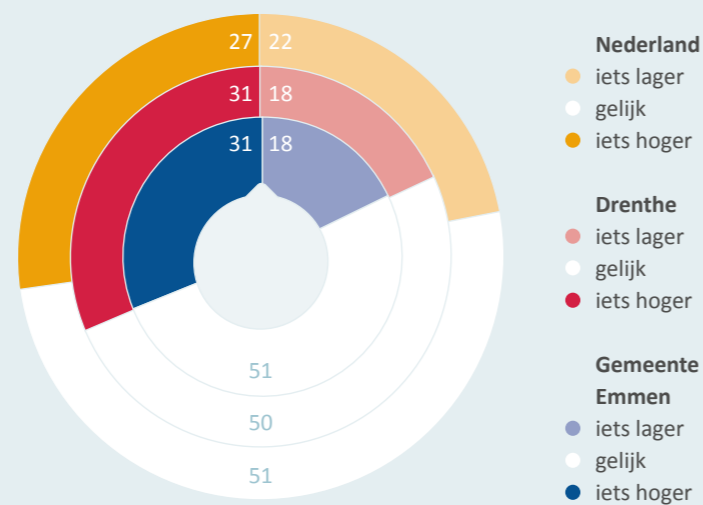

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2013-2016

Schooladvies basisschool en het niveau in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs

De helft van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs (v.o.) een opleiding op het niveau van het schooladvies. Bij 18% was het advies lager dan het niveau in leerjaar 3 (opstroom t.o.v. het advies) en bij 31% was het advies hoger dan het niveau in leerjaar 3 (afstroom t.o.v. het advies). 51% van de leerlingen uit Emmen volgt in leerjaar 3 van het v.o. het niveau van het advies. Vergeleken met het provinciale gemiddelde zijn kinderen uit Emmen in leerjaar 3 even vaak afgestroomd en ook ongeveer even vaak opgestroomd ten opzichte van hun advies.

Schooladvies t.o.v. huidig onderwijsniveau

Bron: DUO, bewerking CMO STAMM, 2016

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente Emmen is afgenomen met 2% ten opzichte van vorig jaar (van 6.584 naar 6.444). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.193 in 2014/15 naar 31.097 in 2015/16.

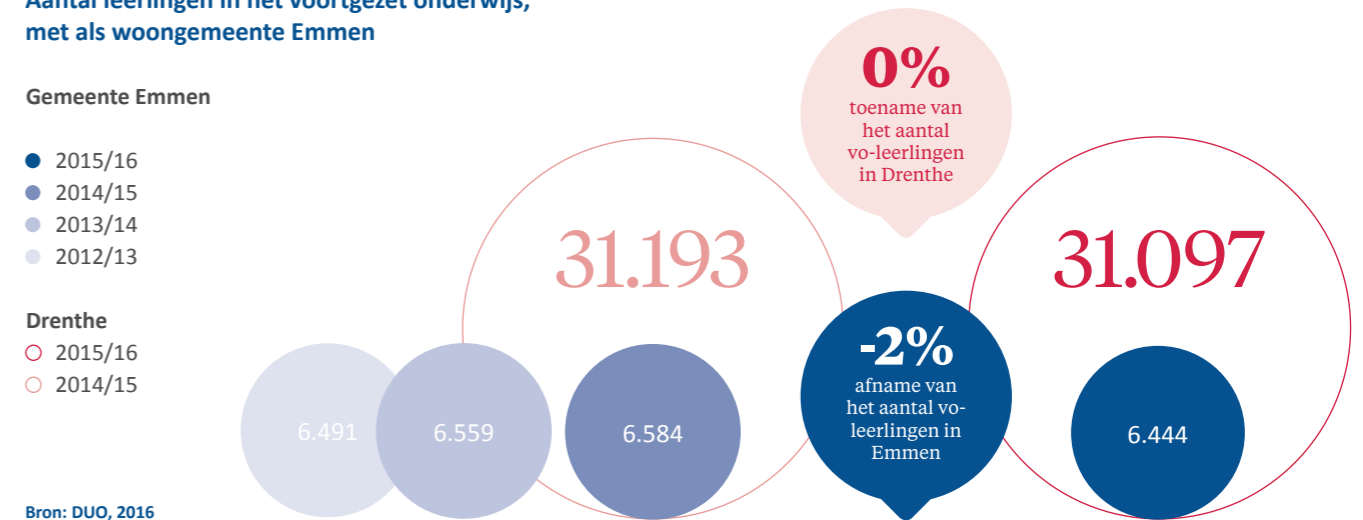
Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente Emmen

Gemeente Emmen

- 2015/16
- 2014/15
- 2013/14
- 2012/13

Drenthe

- 2015/16
- 2014/15

Bron: DUO, 2016

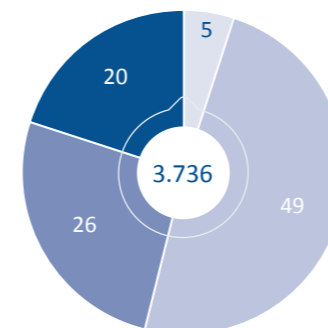
Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor Emmen geldt dat 49% van de jongeren in de **bovenbouw** van het voortgezet onderwijs een vmbo opleiding volgt. Zesentwintig procent volgt in de bovenbouw havo en 20% vwo.

Onderwijssoort vanaf het derde leerjaar, voor jongeren uit de gemeente Emmen

Gemeente Emmen

- praktijkonderwijs
- vmbo
- havo
- vwo

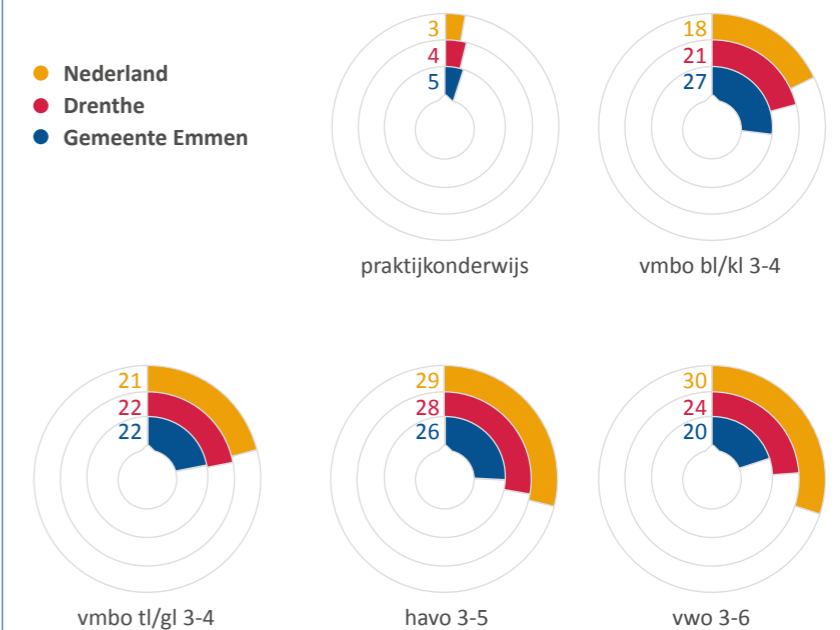

Bron: DUO, 2016

Een vergelijking met Drenthe en Nederland: Het onderwijsniveau van leerlingen uit Emmen is iets lager dan gemiddeld genomen in de provincie. Vergeleken met de landelijke cijfers is met name de vwo deelname lager.

Aandeel leerlingen in de bovenbouw (vanaf leerjaar 3), naar onderwijssoort en woongebied voor schooljaar 2015/16

- Nederland
- Drenthe
- Gemeente Emmen

Bron: DUO, 2016

Pluspunt, aandachtspunt of verbeterpunt?

Hieronder staan alle gemonitorde onderwijsitems samengevat in één figuur. De kleuren geven aan of de gemeente het beter of minder goed doet vergeleken met Drenthe en of er de afgelopen jaren sprake is van een verslechtering, verbetering of status quo.

De kleur geeft aan of het gaat om onderwerpen die:

- **Gekoesterd moeten worden (pluspunten)** 😊
- **In de gaten gehouden moeten worden (aandachtspunten)** 😐
- **Verbeterd moeten worden (verbeterpunten)** 😞

In de meeste gevallen zijn de cijfers van 2015-2016 vergeleken met die van vorig jaar. Waar aangegeven blikken we echter meer jaren terug.

De resultaten samengevat: hoe staat Emmen ervoor?

Het rapport van de Drentse Onderwijsmonitor 2016 kunt u vinden op de websites van de betrokken organisaties.

